

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemki nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrvst. — Din 2, do 100 vrst. — Din 2.50, od 100 do 300 vrst. — Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inserati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNOST
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Stališče Francije do Španije:

Takojšnja kontrola ali svobodna akcija

če druge države nočejo pristati na uspešno mednarodno kontrolo, da se prepreči pošiljanje prostovoljev in vojnega materiala, si Francija in Rusija pridržujeta svobodne roke za uspešno zaščito svojih interesov

Pariz, 19. januarja. r. Včeraj je bil objavljen odgovor francoske vlade na poslednjo demaršo Anglije v zadevi prepovedi prostovoljev za Spanijo in glede uvedbe mednarodne kontrole. Izjavljač, da je že poprej in sedaj ponovno daje svoj pristanek na angleške predloge, naglaša francoska vlada, da Anglia pač ni mogla dvomiti, da bo Francija njene predloge sprejela s simpatijami, ker se zaveda nevarnosti, ki bi utegnile nastati za mir v Evropi, če se sedanjemu nevdružnemu položaju ne napravi energično konec. Francoska vlada je že zahtevala in dobila od parlamenta pooblastilo, da lahko izda vse potrebne ukrepe za to, da prepreči nabiranje in pošiljanje prostovoljev s francoskega ozemlja v Španijo. Francoska vlada je pripravljena izvesti te ukrepe brez odlašanja pod pogojem, da tudi druge zainteresirane države s svoje strani sprejmejo naše enake obveznosti ter da istočasno izdajo enake ukrepe na svojem ozemlju. Francoska vlada tudi docela soglaša z angleško vlado, da je treba te ukrepe izdati ne glede na to, ali pride do sporazuma v pogledu uvedbe

mednarodne kontrole glede pošiljanja vojnega materiala v Španijo ali ne. Toda po dosedanjih izkušnjah je več kakor jasno, da bi brez kontrolnega sistema taksi ukrepi postali neizvedljivi in jasno, da se o teh ukrepih v sedanjih okoliščinah lahko razpravlja zgoj kot o začasnim in provizornim ukrepu. Če se v določenem roku, ko je treba izvršiti te ukrepe, ugotovi, da teh ukrepuv ni mogoče solidarno in enakomerno izvesti, in če se ne posreči uvesti uspešne kontrole, si francoska vlada pridržuje popolno svobodo akcije in pravico, da ali odpove sklenjene dogovore ali pa da kljub težkočam, na katere je maleta organizacija mednarodne kontrole, nadaljuje to akcijo z državami, ki so odločene, da preprečijo nadaljnje vmešavanje v Španijo ter da na lastno pest uvede uspešno kontrolo.

Slično se glasi tudi odgovor Rusije, ki zahteva, da se v roku desetih dni uvede blokada španske obale, ki naj se poveri vojnim mornaricam vseh držav, ki so zastopane v londonskem odboru za nemščevanje.

Stališče Italije in Nemčije

Rezultat razgovorov v Rimu ob priliki Göringovega obiska

Rim, 19. jan. AA. Stefani javlja resume Mussolinijeve izjave uredniku »Völkischer Beobachterja«. Predsednik italijanske vlade je v nekaj vrstah pojasnil svoje stališče do vseh problemov in postavil nekaj novih načel: 1. združene države v Evropi so utopija; 2. boljševizem je nevarnost za Zahodno Evropo; 3. demokracije so doživeli polom; 4. sporazum z Anglijo je zagotovil za več let mir in mirensko razvoj; 5. ta sporazum ne slabí, ampak celo ojačuje politično os Rim - Berlin; 6. borba okoli Madrija ne bo izvrala nobenih mednarodnih zapletov; 7. Italija nima teritorialnih zahtev v Španiji. Nasprotno, to želi samo Rusija. 8. sovjetska republika v kateremkoli delu Španije bi bila nevarnost za status quo v tem delu Evrope.

Rim, 19. jan. Havas: Po neuradnih vestej se je na sestankih med Mussolinijem

in Göringom govorilo o moči letalstva obeh držav in o razmerju do Španije po Francovih zmagi, s katero Nemčija in Italija računata. Izve se tudi, da je bilo ugotovljeno, da je španska državljanska vojna pokazala, da so italijanska letala boljša od nemških, zato se bodo morali izmenjati tehnični iziski na tem polju. Göring je tudi obvestil Mussolinija o odnosajih, ki vladajo med Berlinom in Burgosom. Ve se namreč, da španski rudniki že sedaj služijo za platičio nemških pošiljk generalu Francu.

Neapelj, 19. jan. AA. Havas: Ministrski predsednik general Göring je prišel sreči v spremstvu svoje žene in hesenskega princa na otok Capri. Pripeljal se je na italijanskem rušilcu »Aquilone«. Göring bo postal na otoku do četrtega.

„Moralna fronta“ Rim - Berlin

Kaže, da v Berlinu niso preveč navdušeni nad Göringovim uspehom v Rimu

Berlin, 19. jan. AA. »Hamburger Fremdenblatt« objavlja najbrž inspirirani članek o bivanju generala Göringa v Rimu. Članek piše: Enotnost avtoritativnih držav je bila zasmovana že pri razgovorih grofa Ciana v Berlinu in Berchtesgadenu, sedaj pa še na razgovorih med Mussolinijem in Göringom v Rimu. Sedaj se lahko govori o neki „moralni fronti“, ki brez dvoma obstoji. List piše nato dobesedno:

Göringovo potovanje je bilo zasebno, vendar pa je koristilo vzporeditveno zunanjo politiko obeh držav. Tej vzporeditvi je dal moralno podlogo. Že v »Völkischer Beobachterja« je omenil potrebo, da naj se ustvari protiboljševska fronta v Evropi. Hitlerjeve obtožbe proti Moskvi v Nürn-

Dorba za Malago

Koncentrirana ofenziva generala Franca — Pomagati mu morajo tudi črnci

Pariz, 19. januarja, z. General Franco je koncentriral zadnje dni vso svojo akcijo na Malago, ki jo hoče za vsako ceno zavzeti. Madrilska vlada se zaveda važnosti te strategične postojanke in je prav tako odločena, zastaviti vse svoje sile, da prepreči nakame generala Franca. V svinu uspešne obrambe Malage je bilo sklenjeno na posebni konferenci, ki jo je sklical sovjetski poslanec Rosenberg skupno z generalstavnimi oficirji madrilskega obrambenega sveta v Valenciju, da se takoj pošlje Malagi pomoč. Danes je bilo odpovedano v Malago tri ruske podmornice, 14 vojnih letal in pet bataljonov inozemske brigade. Razen tega so poslali v Malago velike množine vojnega materiala, zlasti večje težke streljive sile, ki so se pokazale kot najboljše obrambno sredstvo.

Tudi general Franco skrbno zbirajo svoje moči. Spoznal je, da pred Madridom ne more nitičesar dosegti. Zato se hoče z vso silo vrediti na Malago. Ker so izostali obljubljeni transporti nemških vojakov, je zato sedaj davači iz Afrike že črnci. Splošno se opaža, da se na strani generala Franca bori vedno manj Špancev ter da sliči vse njegova moč na tujerodnih elementih.

Francova letala so včeraj popoldne znotraj bombardirala Malago. Eno letalo je bilo sestreljeno. Francova križarka »Cantabria« pa je danes ponovno bombardirala Barcelono. V poluri je oddala 30 strelov, ki so povzročili mnogo škode. Obalne baterije so odgovorile, vendar pa zaradi teme niso zadele.

Za prihodnje dni se napovedujejo pred Malago srečni boji. V krogih madrilske vlade so prepričani, da bodo tudi to Francovo ofenzivo uspešno odbiti.

Avala, 19. jan. AA. Poseben Havasov dopisnik poroča: Operacija na fronti v Andaluziji se razvija v obsegu, ki

dosega tam ni bil opaziti. Južna armada koraka proti Malagi. Ta armada napreduje v manjših motoriziranih kolonah in ki prodirajo ob obali. Z morja jih podpira nacionalistična mornarica. Tako so te čete napredovali v teh dneh za 30 km in so sedaj samo še 40 km od Malage. Vojska na jugu ima značaj moderne kolonialne ekspedicije.

Na madridski fronti

Madrid, 19. januarja AA. Havas: Sreči se je na madridski fronti začela huda borbba s strojnici in topovi posebno pri vseučilščem predmetju. Števila pa na drugih delih fronte ni bilo pomembnejših dogodkov. Lojalne čete se utrijevajo na položajih, ki so jih včeraj zavzale.

Nov incident v španskih vodah

Francovo letalo napadlo francoski torpedni rušilec in vrglo nanj pet bomb

Pariz, 19. januarja. z. Včeraj popoldne se je pripetil v španskih vodah nov incident. Francoski torpedni rušilec »Malé Breze«, ki je bil na poti v neko južnoafriško lučko, je v višini španske obale napadel letalo, ki je vrglo na ladjo pet bomb. K sreči pa nobena ni zadebla, ker so padle precej daleč v stran v vodo. Narodnosti tega letala niso mogli ugotoviti, izgleda

pa, da gre za nacionalistično letalo, ker je nato izginilo v smeri proti Burgosu. Francoska vlada je zaradi tega incidenta intervencionira v Burgosu in zahtevala od generala Franca zadoščenje. V pariških krogih naglašajo, da je skrajni čas, da se temu samovoljnemu početju napravi konec in uvede stroga in nepristranska mednarodna kontrolo.

Posebne Hitlerjeve šole v Nemčiji

Narodno socialistične revolucije na šolskem polju

Berlin, 19. januarja. br. Državni kancekar Hitler je izdal odlok, po katerem se osnujejo v Nemčiji posebne, tako zvane šole Adolfa Hitlerja. Te šole so namenjene posebnim vzgoji hitlerjevske mladine ter najajo kader strankinj funkcionarjev in državnih uradnikov. V te šole se bodo sprejemljali samo člani hitlerjevskih mladinskih organizacij in sicer oni, ki se posebno odlikujejo. Sprejem v šole se vrši na predlog voditeljev hitlerjevske mladine, pri čemer se smejo upoštevati samo sposobnosti kandidatov. V šole se bodo sprejemljali mladenci iz 12. letom starosti. Pouk na teh šolah bo trajal šest let. Ker bodo na teh šolah samo izbrani učenci in manj nadarjeni ne bodo ovirali pouka, bo veljal za te šole docela absolutni teh šol obdelati vse srednje-

šolsko znanje, v kolikor je potrebno za državnega uradnika. Zadnja tri leta bo pouk razdeljen za one, ki se namerovajo posvetiti državnim službam in za one, ki se namerovajo posvetiti službi v stranki. Bodoče se bodo državnih uradnikov sprejemljali samo iz vrst absolventov teh šol. To naj bodo neke vrste narodno socialistične semenišča in bogoslovja, ki naj dajo stranki in državi kader zvestih in prepričanih uradnikov, sicer, kaor ima katoliška cerkev za svojo duhovščino svoje posebne šole. Pouk na teh šolah bo brezplačen in bodo imeli ti Hitlerjevi studenti tudi brezplačno hrano in stanovanje. Nosili bodo tudi posebne uniforme. Zaenkrat je bilo osnovanih 100 takih šol po raznih pokrajinalah. Pouk se bo pričel že letos.

Povišanje vojnih izdatkov v Angliji

Nad 10 miljard dinarjev več kakor doslej

London, 19. januarja. w. Angleški parlament se bo na prihodnjem zasedanju, ki se prične jutri, bavil z zelo važnimi vprašanji. Predvsem so na dnevnem redu proračun, zvišanje davkov in zvišanje izdatkov za oboroževanje. Novi proračun, ki ga mora parlament sprejeti do 1. aprila, izkazuje zvišanje izdatkov za oboroževanje za 50 na 210 milijonov funtov. Od te svote odpade 90 milijonov na mornarico in po 60 milijonov na vojsko in letalsko storitev. Ker je dvomljivo, ali se bodo mogli kriti ti izdatki za oboroževanje s povišanjem davkov, je v načrtu posojilo za oboroževanje v znesku 2 milijonov funtov za dobo 20 let po 2 in pol odstotka obresti.

ževanje za 50 na 210 milijonov funtov. Od te svote odpade 90 milijonov na mornarico in po 60 milijonov na vojsko in letalsko storitev. Ker je dvomljivo, ali se bodo mogli kriti ti izdatki za oboroževanje s povišanjem davkov, je v načrtu posojilo za oboroževanje v znesku 2 milijonov funtov za dobo 20 let po 2 in pol odstotka obresti.

Zveza zavarovalnic in Feniks

Resolucija Zveze o Feniksovih uredbi

Beograd, 19. januarja. r. Zveza zavarovalnic kraljevine Jugoslavije je na svoji plenarni seji 15. t. m., ki so ji prisostvovali predstavniki vseh zavarovalnic, po splošnem proučevanju uredbe o Feniksuh soglasno sprejela naslednjo resolucijo.

Z uredbo z dne 16. decembra 1936 je dočeno, da morajo v Jugoslaviji posojiti zavarovalnice v svrhu dopolnitve izgubljene premijskih rezerv. Feniks placiči v 20 letih 36.790.889 Din. Zavarovalnice najodločno protestirajo proti temu najmočnejšemu bremenu iz naslednjih razlogov:

1. Ker rezultat poslovanja zavarovalnic ne dovoljuje take obremenitve, a uporaba premijskih rezerv v to svrhu ne more priti v poštev, ker so last zavarovancev kot ce-

ni. Važno je tu omeniti, da so pristi ti domači konjunkturni zavodi po pretežni vencini v težki položaji zaradi konjunkturne razprtosti in brez lastne krivide, kar se ne da reči o Feniku. Zato smatra Zveza tako udobjeno za nevaren precedent za bodočnost.

2. Ker je bil storjen brez predhodnega konzultiranja zavarovalnic in proučevanja, vprašanja, da li bi mogle zavarovalnice pri dosedanjih težkih bremenih sprejeti na svoje ramene, tudi to novo po trajanju in višini občutno breme.

3. Ker je ta ukrep neupravičen, kajti zavarovalnice niso imele nič opraviti z nadom delu Fenika, niti niso pri tem kakor koli sodelovalne, da bi bile pripravljene in pozvane izvajati svoje interese s prevzemom maločlena jih bremena.

4. Zvezna zavarovalnice ne uvidi nobene vlogo potrebe intenzivnega obravnavanja Feniksovega prima, ko se vendar domači domenšin zavodom in njihovim viagrateljem, kateri tudi nekaterim zavarovalnicam in njihovim zavarovancem v podobnem primeru od nobene strani ni prisločilo na poskus, temveč se bili prepričani svoji me-

di. Važno je tu omeniti, da so zavarovalnice vredne skupnosti in delavci stan.

Smrtna kazen za ugrabljanje otrok

Newyork, 19. januarja. AA. Zvezne države Severna Carolina, Južna Dakota in Tennessee pripravljajo uredbo, ki bo določila smrtno kazen za ugrabljanje otrok.

Zastopniki angleške delavske stranke v Španiji

London, 19. januarja. Snodi je odločeno v Španijo z ostrom zastopnikov organizacije »Trade Union«, kjer bodo proučevali položaj in učinke državljanske vojske na sindikalni pokret in delavski stan.

Politični obzornik

Po sestanku dr. Maček - dr. Stojadinović

O sestanku med dr. Stojadinovićem in dr. Mačkom piše »Politika«: »Sestanek ni imel, tako se je načemu dopisniku zatrivalo z dobro poučene strani, niti po svoji prirodi, niti kot prvo srečanje dveh politikov, namena, da nekaj dokončno dovrši, kar je bilo vnaprej pripravljeno. Cilj sestanka je bil, da oba politika v osebni stiku spoznata brez vsakega posrednika, kaj eden ali drugi misli o aktualnih vprašanjih in o načinu, kako bi se ta vprašanja dala rešiti. Na temelju tega, kar sta izvedela v dolgem razgovoru drug o drugu, bosta se v bodoče taglje ravna v politiki, taglje bosta izobiljevala svoja naziranja in odločitev v teh vprašanjih. V tem oziru je bil sestanek nesporno koristen v zanimaliv za obo politika. Kar se tiče posledic, ki bi jih sestanek lahko imel na nadaljnje odnose med JRZ in dr. Mačkom, se v zagrebških političnih krogih, ki so kolikorliko poučeni o najnovejših političnih dogodkih, se ne da izvedeti nesporazum. Povdaranja se dvoje: da je sestanek imel samo namen, da omogoči razgovore in da se ne izključuje možnost nadaljnih stikov. — »Obzor« razpravlja o isti stvari in pravi: »Slovenske politične prilike zahtevajo, da se razgovori ne bodo vlekli

Najlepši spomeniki naše dobe

so dobro urejene in smotrenodeljujoče socijalne ustanove

Ljubljana, 19. januarja. Snočnje predavanje socijalnega organizatorja Prage dr. P. Zenkla, je zbudilo najmočnejši odmev v naši javnosti. Nedvomno še ni bilo pri nas predrite, kjer bi bilo zbranil toliko zastopnikov vse naše javnosti, resnično poglobljenih v najbolj aktualna vprašanja našega časa kar smo v Unionu. Izkreno nas mora veseliti, da se pri nas toliko ljudi zanimali za socijalno politiko. Ali ni znak časa, da bo predavatelj danes ponovil predavanje? Vendar je treba tudi naglasiti, da je pravilno toliko občinstva predvsem predavateljev osebnost in njegov stoves.

V imenu mestne občine ga je pozdravil podžupan dr. V. Ravnikar. Govornik je dejal: Kaj nam pomagajo moderni tehnični izumi v splošni napredku, ki služijo višjemu življenskemu standartu in udobju, če jo to udobjo namenjeno le manjšemu delu človeštva! Ko se bavimo s tisoči problemov, pozabljamo na najvažnejše ter ne pripisujemo primerne pomembnosti skrbki za našega bližnjega. Govornik se je dotaknil tudi nekoliko ljubljanskega socijalnega skrbstva in naštel nekatere socijalne ustanove, ki smo jih dobili prejšnja leta. Dejal je, da je Ljubljana ni zadnja med mesti, ki se bavijo s socijalno politiko. Na naslov predavatelj je izrekel prisrčne besede, ki jih je občinstvo spremilo z burnim odobravanjem.

Predavatelj nam je prikazal v izčrpnom zelo obširnem predavanju v prikupni obliki socijalnega skrbstva Prage in problemi, ki so z njim v zvezi. Socijalno delo tega velikega mesta, ki nam bi moralo biti v zgled, je predavatelj utemeljeval s prepričevalnim etičnim gledanjem na socijalna vprašanja našega časa in njegove besede so bile skoz v skoz prežete z duhom prave srčne kulture.

V uvodu je dokazoval potrebo sodelovanja naših in češkoslovaških socijalnih delavcev, ki se je začelo pred leti. Naši in češkoslovaški socijalni delavci so v stalni zvezi. Predavatelj je naglasil, da vsak napredek zahteva eksperimente, toda v socijalnem skrbstvu je treba ometiti poizkuševanje kolikor se da in zato moramo vedno delati po dobro prenisičenih načrtih, da bi ne zidali na pesek. Ko je govoril o pravem socijalnem čutu, nesčitljivosti je dejal, da je treba podpirati malike mamone in oboževanje bogastva ter luksuza. Zdaj je prisel čas, ko je treba narode vzgajati socijalno v duhu socijalne solidarnosti, ter je treba pridobiti vse meščanstvo za nova pojmovanja dolžnosti, za delo v stremljevanju, za pravičnejše razmere v sedanjosti in boljšo bodočnost. Dandančne socijalne naloge najbolje rešuje sistematično socijalno skrbstvo, ki je prav za prav dokaz prvega patriotskega v zavestnega nacionalizma, ki se razlikuje od abstraktne, neglegene navduševanja. Dandanče se zrelost nekega naroda ne more meriti samo po njegovih slavnih preteklosti ter po njegovih starilih umetnostih in drugih spomenikih; narod, ki ne more pokazati drugačia, kakor dragoceno in hladno kamenje spomenik stare slave, ničesar, kar bi izražalo plemenitost njegovega srca, je beden in nevrezen svojega imena.

Na Češkoslovaškem so predvsem občine dolžne skrbeti v socijalnem pogledu za svoje občane, to se pravi preskrbeti revnim otrokom hrano in vzgojo, bolnim zdravljencem in bednim podporo. Vendar da pri zelo velik naval na občine, ker imajo na Češkoslovaškem dobro socijalno zavarovanje, ki je prevzelo velik del naših socijalnih skrbstva naše. Zato pa občine prevzemajo predvsem naloge socijalno zdravstvene profilakse ter tako odpravljajo slabe posledice socijalnega zla. Zavedajo se, da je za vsako socijalno nalogu potreben sodelovanje najširših plasti ljudstva. Zato so v Pragi uvedli sodelovanje lajkov in jim priznali pravico odločevanja v posameznih panogah socijalne politike. Zelo veliko skrb zlasti posvečajo otrokom, kar nam dokazuje tudi, da so ustanovili posebni zavod, kjer otroke preiskujejo glede na socijalne razmere zdravstveno stanje ter sploh vplive okolice nanj, da lahko ob pravem času preprečijo socijalno zlo. Praga zaposluje v socijalne namene zdravniške, pedagoške in druge strokovnjake ter socijalne delavce, ki so absolvovali posebno šolo za delo na socijalnem polju. Leta 1921 se je združilo več praskih občin v skupno administrativno celoto in organizirali so Centralni odbor socijalne politike kot najvišji organ socijalnega skrbstva, s čimer je bil storjen veliki korak naprej. Odpravili so tudi razcepljenost v organizacijah, ki se posvečajo socijalnemu delu, z ustanovitvijo Unije socijalnih in socijalno zdravstvenih društev. Za informativne namene revnim, ki se zatekajo na občino, so ustanovili posebno posvetovalno ustanovo, ki hrati vodi evidentno nad bednimi. Največji pomen v socijalnem delu pripisujejo pomoči družinam, ki imajo nepreskrbljene otroke in ki bi jih sicer ne mogle vzgajati in rediti. Otrokom nezaposlenih staršev dajejo brezplačno hrano in sicer jih nasilijo do 20.000 na dan. Podpora, ki jih deli občina nezaposlenim delavcem, veže z obveznostjo dela. Od oktobra do maja je bilo v Pragi zaposlenih po 15.000 delavcev.

Socijalno zdravstvena profilaksa se vleče kot rdeča nit skozi vse socijalno skrbstvo Prage. Praska občina je ustanovila celo vrsto socijalnih in socijalno zdravstvenih posvetovalnic, podpira pa tudi društva in zavode, da ustavljajo takšne institucije. Osrotelin, zapuščenim otrokom daje občina skrbnike. Ustanovila in dopol-

Zadnja pot Frana Gabrška

Ljubljana, 19. januarja. Včeraj popoldne je nastopil Fr. Gabršek svojo zadnjo pot. Ze pred poločeno uro pogreba se je zbral v Postonjski ulici, pred hišo žalosti ogromna množica njegovih čestilcev, da mu izkažejo zadnjo čast. Zelo mnogo je bilo njegovih stanovskih tovaršev, učiteljev in učiteljev ter drugih njegovih znajencev in prijateljev. Med drugimi sta spremila pokojnega na zadnji poti tudi občna prosvetna inšpektorja gg. Dolenc in Strukelj.

Po cerkevem opravlju se je poslovil od pokojnika nadučitelj v p. L. Perko v imenu Društva vpok. učiteljstva in ljubljanskega učiteljskega društva. Prvemu je bil pokojni več let pred smrto vesten predsednik, drugoga pa ustanovitelj in dolgoletni vodja po ustanovitvi. Iz učiteljev ad hoc sestavljeni pevski zbor mu je zapel žalostno »Človek gled«. Nato se je razvil dolg žalni spoved. Sprejed so nosili več krasnih vencev, sledili so učenci II. mestne šole, kateri je bil pokojni mnogo let skrbnji vodja. Za užalostenimi svojci in sorodniki so se razvrstili drugi pogrebni katerih vrsta je bila izredno dolga. Ob odprttem grobu sta se poslovila v lepem govoru od pokojnika kot solnika in pedagoškega g. Andreja Rape, ban. nadzornika v p. in prof. g. dr. Stanko Gogala za Slov. Šol. Matiko, kateri je bil pokojni med ustanovitelji ter njegov podpredsednik do zadnjine.

Ivan Dachs

Ljubljana, 19. januarja. Včeraj popoldne je premulin po daljši bolezni g. Ivan Dachs v starosti 73 let. Rojen je bil 1863 v Ljubljani na Poljanah st. 3 Štrajzeljn. Pokojni je bil v stare ljubljanske meščanske rodbine. Ze njegov ded je bil 22. julija 1808 imenovan ljubljanskim meščanom, on sam pa tudi za svoje zasluge do del za svoje rodno mesto dne 22. junija 1933.

Ivan Dachs je bil upokojeni uradnik pivovarne »Puntigam«. Kot gostilničar se je udejstvoval 35 let, od tega skoraj 20 let v Florianski ul. 33, od koder se je leta 1931 umaknil v zasebno življenje. V gostilniški organizaciji je bil dolga leta zvest sodelavec v upravi, soustanovitelj njene bolničke blažajne, katere član nadzornega odbora je bil do pred kratkim. Z vso vnenim in veliko sposobnostjo in njemu lastno dobrohotnostjo ter vztrajnostjo se je udeleževal vseh težkih nalog za pravči gospodinjskega stanu. Zanimal se je za strokovno šolstvo in bil član Šolskega kuratorija za gospodinjsko strokovno nadaljevalno šolo. Do zadnjega pa je bil tudi član nadzornega odbora tovarne »Sodavice«.

Kot dober in veden gospodar in posestnik je bil leta 1928 izvoljen kot zastopnik gospodinjskega obrta v občinski svet, kjer je zlasti zastopal interese svojega Šentjakobškega okraja. Posebna skrb pa mu je bila naložena za revne in ubožne sirote tega okraja. Kot občinski svetnik je bil tudi v upravi mestne hranilnice ljubljanske.

Spoli so večstransko udejstvovali v prednem društvi. Bil je član Sokola IV, član in odbornik Šentjakobškega gospodarskega in kulturnega društva ter raznili dobrodelnih ustanov kakor Rdečega križa itd. Kot na vdušen pevec je bil v mlajši dobi član in predsednik pevskega društva »Ljubljane«. Njegovemu sinu Maksu, faktorju Učiteljske šole, naše izkreno sožalje!

Konferanca akademskih oblasti FS

Zagreb, 18. januarja

Te dni o imeli tu konferenco delegati Akademskih oblasti Ferijalnega saveza in Beograda, Ljubljane in Zagreba. Predsedoval je g. dr. Fran Zavrnik, univ. prof. v Zagrebu, Beograd je zastopal g. Šefi Adjemović, cand. iur., Ljubljano gg. Lipovec Vinko, cand. phil. in Šmidrko Pavle, cand. phil. Zagreb gg. Tondić Zdenko, Student Šumarstva in Kozjak Josip, cand. tech. Zapisnik je vodil g. Bula Konstantin, stud. EKVŠ. Na konferenci so se obravnavale vse vprašanja, ki zanimalo akademsko mladino, vložljeno v FS. V glavnem se je sklenilo:

1. Akademski oblasti bodo delale z vsemi sredstvi na to, da svojemu članstvu pridobijo čim večje ugodnosti, istočasno bo skupale znanosti članarino tako, da se bodo mogli vpisati tudi najpremožnejši akademiki. Več denarne prebitki v svojem poslovanju bodo Akad. oblasti FS porabile za gradnjo akademskih poslovnih domov tako ob morju kot v planinsah.

2. Akademski oblasti bodo v 1. 1937. organizirale skupno letovišče in sicer: a) planinsko letovišče v Kamniku, Bohinju ali Kranjski gori. b) morsko letovišče v Orebču, Makarski, Omčiu ali Cestatu.

in stare ljudi. Pravo silko o Masarykovih domovih smo dobili že iz kramnega filma, ki nam je pokazal socijalne ustanove Prage, pa tudi kontrast med nekdanjimi in sedanjimi ustanovami. Iz filma smo spredeli, da so socijalne ustanove v resnici najlepši spomeniki naše dobe narodov in Cehi so lahko ponosni na nje. Iz njihovih socijalnih ustanov se očituje prava, globoka narodna kultura. Občinstvo je bilo izredno prijetno posnetano na krasnim filmom, ki je dokazal in podkreplil najlepše predavateljeve besede. Filmu je bil priklicen tudi tednik, ki nam je pokazal obisk jugoslovenske delegacije v Pragi v začetku decembra. Predavatelj je zaključil krasno predavanje s slovenskimi besedami, kar je občinstvo še posebno prijetno presestilo, zlasti, ker je izgovarjal slovenske besede tako lepo, kakor le redki Cehi. Odobravanje občinstva se dolgo ni moglo poleti, ter je doseglo obliko prave manifestacije. Predavatelj se je zahvalil podžupanu dr. Ravnharju in opozoril občinstvo, da je videlo v predavanju v filmu, zlasti v Masarykovih domovih predvsem dr. Zenklovo delo.

— Slovenski Narod, ki pričaja v Ptiju s popoldanskim brzo vikendom in ki se delujevajo narodnikom na istega dne, je postal v Ptiju zelo prljubljjen vodčni list, kar dokazuje tudi dejstvo, da se je številni narodnikov žo smatral pozmožilo. Razen tega se ga proda tudi precej v kolportaji. Da še povečamo znamenje naših list, smo se odločili podligli ga načrtom ugleščenim Ptujčanom nekaj dni brez plačila na ogled. Prezmo jih, da ga pozivamo prečitati na se potem odločite za narodilo. Narodila sprejema tudi naša raznašalka, ali pa pišete dopisnico na našo upravo. Meseca našodnega znaša samo Din 12.

— Usui je v nedeljo Na ekspoh St. 2 v Celju 40-letni delavec Franc Kaiser. V solnički bolnici je umrla v pondeljek 7. letna posilstva hčerka Vida Židanška iz Rakitovca pri Slivnici pri Celju.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Torek, 19. januarja katoličani: Kanut.

DANASNE PRIREDITVE:

Kino Matin: Valovi ljubezni.

Kino Ideal: Tajnost Charlie Chana.

Kino Sloga: Rose Marie.

Kino Union: Veronika.

Predavanje dr. P. Zenkla ob 18.30 v Univerzitet.

Priredovalno društvo: predavanje dr. Oljnika o primeru razvoja živalskih vrst v dalmatinskem teritoriju ob 18. v predavalni mineraloskega instituta na univerzitet.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Bočevčar, Celovčeva cesta 62, Gartus, Mosle, Zagrebčeva cesta.

Naše gledališče

Drama

Torek 19.: Zaprio (Gospodovanje v Celju: Kraljica velja).

Sredo 20.: Atentat. Red Sreda.

Cetrtek 21.: Dež v vihar. Red B.

Petek 22.: ob 15. Kralj z neba. Dječja predstava. Začneće cene od 14 Din navzdol. Izven.

OPERA

Torek 19.: Zaprio.

Sredo 20.: Hovanščina. Red A.

Cetrtek 21.: Ples v maskah.

Red Cetrtek.

Petek 22.: Navrhanka. Opereta. Premierski abonma.

★

Premiera Beneševe operete »Navrhanka« bo v petek 22. t. m. ob 9. uri vzdolno studirano ter obeta razgibano in veselo dejanje, počno dočitov in lepih šlagerjev. Za to predstavo je napravil nove scene osmike inž. arh. Ernest Franz. Gledališka krožna delavnica je izdelala efekte nove kostume in toalete. Odlična zasedba vseh parijev obeta zanimivo predstavo. Glavno partijo Navrhanke kreira ga Marica Brumen-Lubejova, ki je vložila kot zanj napisana. Daleko je pripravil prof. Šest, muzikalno vodstvo ima dirigent Šusteršič. Predstava bo v petek za premierski abonma.

Ustanove trgovca Antona Kolence

Celje, 18. januarja.

Ker je kuratorij ustanov trgovca Antona Kolence v Celju dobil na razpolago zoperet, nekaj obresti, razpisuje dijakske ustanove za šolsko leto 1936-1937. Za štipendijo smejo prositi dijaki slovenske narodnosti. Prednost imajo posredniki, ki so s pok. g. Antonom Kolencem v sorodstvu ali svaštvu in domačini iz Gorenjskega sreza. Zaradi izredno nizke obrestne mere so kuratoriji na razpolago le tako mali zneski, da bo v bodočem letu mogoče oddati samo nekaj štipendij. Zato opozarja kuratorij, da naj vlagajo premožne sami najpotrebnejši dijaki. Srednješolci morejo dobiti štipendije le, ako studirajo v Celju. Izven Celja se more ustanova srednješolcem podlejevati le, ako so sorodniki Antoni Kolence.

Vse prošnje se morajo vložiti izključno le pismeno na naslov: »Kuratorij ustanov trgovca Antona Kolence v roke predsednika dr. Ernesta Kalana, advokata v Celju. Visokošolci morajo vložiti le prošnje na od kuratorija izdanem formularu, katerega dobre proti vložitvijo potrebujeta izdatkov v znamkah za en dinar pri podpisu kuratoriju. Srednješolci vlagajo na vladni razpisne mesečne zdravje. Z njim smo izgubili tako v televadnicu, kjer je bila izmenoma načinjena v vaditeljica, kakor na održi, kjer je odigrala neštečo posrečenih vlog, trenutno nehnadomestljivo moč. V zakonu ji želimo vso srečo. Zdravje!«

Prošnjam je treba priložiti spričevalo o izpitih, kolokvijih in po potrebi tudi II. st. s katerimi izkažejo posrednici sorodstvo ali svaštvu z zapuštnikom ali da so rojaki in Gorenjevskoga okraja.

Vsem prošnjam je priložiti uradno uobičajeno spričevalo, ki mora vsebovati točne podatke o premoženjskih razmerah proščilca in njegovih starših.

Vsem prošnjam je priložiti uradno uobičajeno spričevalo, ki mora vsebovati

DNEVNE VESTI

Uredba o nadzorju nad zavarovalnimi. Včeraj popoldne se je sestal ekonomski finančni odbor ministrov, ki je razpravljal med drugimi o uredbi o nadzorju nad zavarovalnjicami ter uredbi o reorganizaciji zavoda za pospeševanje zunanjih trgovine.

Tudi znamenje časa. Ko smo objavili v sredo vest, da bi mogli najti naši delavci zaposlitev pri neki angleški tvrdki v Perziji, nismo mislili, da bo zbudilo to toliko zanimanja med našim delavstvom. Že drugi dan so jeli oblegati uredništvo brezposelnih delavcev iz mesta in iz podeželskih krajev, še več se jih je obratilo na izseljeničkega referenta bankske uprave. Na stojnicah se jih je že oglasilo, ki bi radi za zasluzkom v Perziji in še vedno se oglašajo. Gleda za poslovne naših delavcev v Perziji na izseljenički referent še nima nobenih navodil in zato ponovno opozarjam brezposelne delavce po deželi, naj ne hodijo v Ljubljano, ker imajo samo nepotrebne stroške. Čim dobi izseljenički referent potrebnata navodila, bodo isti takoj objavljena.

Silno težak porod. Letošnja zima se krepitev brani snega. Vremenski proroki ga nam napovedujejo že dolgo in res smo ga prejšnji teden dobili toliko, da je povečalo znamenje več ga pa ne more zapasti. Nebo je sicer močno oblačno in tudi preveč mrizočno, toda snežiti ne more. Danes se je več dopoldne ponujal sneg. Naletavale so tako drobne snežinke, da smo jih komaj videli. Za smuklo snegu se vedno moramo povzdihati na planinah, kaj sele v nižinah. In zaenkrat tudi se ne kaže, da bi se pravljalo posteno zapasti.

KINO
TEL. 27-30 **SLOGA**
Samo se danes se lahko naslajate ob krasnih arhijah in čarobnem petju Jeanette Mac Donald in Eddy Nelsona v Slagopereti sezona ROSE MARIE

MATHICA
Pretrijiv film po romanu T. Sturma >Schimmelreiter<

VALOVI LJUREZNI
Marianne Hoppe — Mathias Wiemann

UNION
Veseloigrav vedrega humorja in zabave (nemški naslov »Wien ausverkauft«)

VERONIKA
Hans Moser, Theo Lingen, Gretl Theimer
Predstava ob 19.15 odpade zaradi predavanja dr. P. Zenka

Predavanje 16.1.1937.

Slovenec v Ameriki. V kraju Renton je umrla Terezija Kosmač, starca 61 let doma iz Zetine v poljski fari. V naseljni Center je umrl Karel Šifrar, star 24 let, rojen v Ameriki. Njegovi starši so doma iz stare Oselice nad Škofjo Loko. V kraju Eaton je umrl Jože Novak, star 41 let, doma iz Knežaka na Notranjskem. V Clevelandu sta umrli Jože Kranjc, star 76 let, doma v Cerknici in Jože Butinar, star 39 let, doma iz vasi Podnigrov in Prekmurju. V Chicagu je umrl Fran Bahovec, star 75 let, doma iz Zagrade pri Grosupljem. V Tomahawku je umrl Jože Stefanec, star 72 let, doma iz Črnomlja. Bil je eden najstarejših slovenskih naseljencev v tem kraju. Zapustil je ženo, pet odraslih sinov in eno hčerko. Pri občinskih volitvah v kraju Elly je bil izvoljen za župana Slovenec Jakob Pešel, rojen v Ameriki. Njegov oče je doma iz Jernejeve vas pri Črnomlju.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, neslastljivo vreme. Včeraj je snežilo v Ljubljani in v Skopiju. Najvišja temperatura je znasala v Splitu 7. v Sarajevo in Skopju 2, v Ljubljani 0,5, v Mariboru, Zagrebu in Beogradu —2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 760,3, temperatura je znasala —3,5.

Nova grobova. V splošni bolnici je včeraj sluga na šišenski soli g. Jože Kovič, ki so ga poznala mnoga pokolenja šišenske mladine in ki ga bodo ohranila v najboljšem spominu. Pokojni je bil dobrodružna starca korenina, ljubezni, dober družabnik in najboljši oče svojim otrokom. Bil je do zadnjega trdnega zdravja in šele v visoki starosti je bilbolebil. Pogreb bo jutri ob 15, iz mrtvake večje splošne bolnice na pokopališče v Dravljah. — Ljubljanske župane g. dr. Adlešič je zadel

hud udarec. Včeraj mu je umrla sestra gdč Ivanka Adlešičeva. Njen pogreb bo jutri ob 14.30 z Aleksandrovo cesto št. 2. Bodl pojnikoma ohranjen blag spomin, težko prizadetim svojcem naše iskreno sožalje.

Pogrešana mlada beratka. Iz Domžal je odšel v Ljubljano že 9. t. m. ob 15 letna Marija Zargi, ki se pa se ni vrnila k svojemu staršemu. Delikta je večkrat ušla ob doma in hodila v mesto beratci. Mlado beratco išče policija.

Lažna akviziterja. Ljubljanska založba Hram se še neko drugo podjetje, sta privila, da hodita po deželi neki Viktor M. in Ferdinand P. bivša trgovska pomočnika, ki uganjata na račun lahkovernih ljudi pa tudi obeh podjetij razne sleparije. Izdajata se za akviziterja ter na podlagi ponarejane štampljike izvabljata od ljudi naročnine ali dežela za inzertate. Založba Hram je oiskodovanata za vse tisoč dinarjev. Lažna akviziterja zasledujejo.

Dr. DARKO ČERNEJ
JE OTVORIL ADVOKATSKO PISARNO
v Ljubljani. Tavčarjeva ul. 5

Ciganska nadloga na Skaručni. Na Skaručni so se te dni pojavile večje skupine ciganov, ki so se razpršili tudi po sodenih vaseh. Cigani so odnesli z dvorišča Marije Nachtigalove v Vojskem več posode, dva dežnika ter nekaj drugih predmetov, v vrednosti 760 Din. Ponoči so cigani vlomljani tudi v čebelnjak župnika Janka Dežmana na Skaručni in mu odnesli 3 kg medu. Iste noči so vdriči v Bergmannovo lovsko kočo na Skaručni, na robu gozda in ukradli iz nje zeleno volenoodej, zelenko olja in nekaj posode, v skupni vrednosti 360 Din. Iz Vodene gostilne na Skaručni pa je neki cigan odnesel 150 Din veden fotoaparat.

Napala se je in zmurnjala, Sava Vučinič iz Donje Velesje je bila v nedeljo po opravilih v vasi Čukor blizu Kostanjevice. Ko je opravila svoje delo se je napala žganja in odslo domov. V gozdu je po omagala in zaspala. Našli so jo zmurnjeno.

Tragedija nesrečnega očeta. Miljan Subotin v Somboru je po nesreči in nehoti ustrelil svojega sina, ko je strejal na pravoslavno Silvestrovo pozdrav novem letu. Nesrečnega očeta je to tako potrlo, da je večkrat poskušal končati si življenje. Dvakrat sta mu to preprečili v zadnjem trenutku sinova. Enkrat se je hotel ustreliti drugič pa obesiti. Zdaj so ga aretirali in izročili sodišču.

Samomor trgovca v Zagrebu. Včeraj zjutraj je bil ustreljen v hotelu Central v Zagrebu trgovec Franjo Kiš, rojen leta 1807 v Kajmoku. Kaj ga je pognalo v smrt ni znano, ker nj zupustil nobenega poslovilnega pisma.

Ped vlak je skočil. Na železniški progi med Černomercem in kolodvorom Zagreb — Sava je razmesarila lokomotiva ljubljanskega vlaka v nedeljo počasi delevcu Andreju Kostanjevcu iz Marčana. Fant je skočil pod vlak baje radi nesrečne ljubezni.

Iz Ljubljane

Iz Ne rušite tega, kar je bilo z velikim trudom in ljubljano zgrajeno. Mnogo se piše in govori te dni v Ljubljani o socialnih ustanovah in nujni potrebi socialnega dela v zvezi z bivanjem znanih češkoslovaškega socialnega delavca dr. Petra Zenka v našem mestu. Toda pri nas je že takoj, da se radi navdušujemo za vse lepo in dobro pri drugih narodih, sami pa ne moremo iz klešč malecnostnih osebnih ambicij in politične zagriznosti. Med konstantne socialne ustanove v Ljubljani pristevamo po pravici tudi Vajenski dom v Šentpetrški vojašnici, ki ga pa hočejo povsem uničiti. Prvotno so zagovarjali ta sklep s potrebo razširjenja naše splošne bolnice, ko je padla ta misel zaradi odporu zdravnikov samih in tudi pretežne večine javnosti v vodo, so prišli z motivacijo, da je treba izumestiti v prostorju Vajenskega domu policijske zapore ali nekaj podobnega. Toda tudi policija se temu upira in tako vidi, da se ruši Vajenski dom brez vsake potrebe. Naj bi vendar prošlo tudi med nami spoznanje, da je nam dobrodošla in potrebna vsaka taka ustanova in da štedujemo skupnosti, če podiram, kar se je gradilo s tako težkimi žrtvami.

Iz Igre slavnega pianista Aleksandra Borovškega, ki je pred nekaj leti, ko je prvič nastopal v Ljubljani, navdušila ljubljanske poslušalce. Njegovo igro oddlikuje energični temperament, postopa poglavje v usobino in mojstrska tehnika, kar ves ga postavlja med prve svetovne pianiste. Vsak njegov koncert je povsem, kjer nastopi, umetniški dogodek največjega aloveza. Sedeži na koncert Borovškega, ki bo v petek, dne 22. t. m. ob 20. uri v veliki Filharmonični dvorani, se dobre v knjižarni Glasbene Matice.

Iz Ljubljanskih Sokol se je odločil, da bo letosni maškaradi, ki bo na pustni torak, dal devizo. Z metuljstvom po logu... bo na slov tež pripravljen predpustni sahav. Počveno pa že danes, da damo pobudo onim, ki si žele pod krinko šegave razposajenosti in prijetne razigranosti ter neprišilnega predpustnega veselja, povemo pa tudi zato, ker želimo, da se polagom povrne na te začne tudi pravi karnevalski duh. Naslov je preprost, daje pa živi fantaziji nobroj možnosti snovanja. Saj je log pola nejamernih lepot in barvini harmonij, tudovitih oblik in najrazličnejšega bujnega življenja. Naša želja je, da se več te lepole, oblike in pestrosti prenesejo na našem plesiču v originalnih oblikah. Toliko za danes v premisnike.

Iz Združenja gospodinjskih podjetij v Ljubljani vabi svoje članstvo, da se v obližnjem številu udeleži pogreba pokojnega g. Ivana Dachsa, dolgoletnega člena in diana uprave združenja. Pogreb bo jutri 20. t. m. ob 4. uri popoldne, Prule 28. — Uprava.

Iz Sokolske društve Ljubljana IV. poziva svoje članstvo, da se udeleži pogreba br. Ivana Dachsa, ki bo jutri ob 4. pop. izpred hiše žalosti, Prule 28. v cijevi z znakom!

Iz Sokolske župe Ljubljana — predvetni odber. Ves pred letom v sestre ljubljanskih in okoliških sokolskih društev vabimo, da se v vsej številu udeleži predavanja br. dr. Petra Zenka, ki se bo drevi ponovilo ob 18.30 v včetek dvorani Uniona. Pokažimo z večjim udeležbo, da znamo ceniti zasluge, ki si jih je pridobil na socialnem polju zlate slovanske Prage br. dr. Zenki in napolnilo unionsko dvorano. Udeležbi v civilnih oblikah s sokolskim znakom. Zdravo! Zupni prešvetni odber.

Iz Predavanje Jadranse straže. Najzanimivejši študij je proučevanje življenja rib in drugih bitij v morskih globinah. Ta studija bo tema predavanja g. dr. Hadži Jovan, univ. prof. ob prički predavanja kraljevskoga odbora JS v Ljubljani, ki bo v sredo 20. t. m. ob 20. v verandai dvorani restavracije Union. Ne zamudite ugodne prilike in pohitite na to zanimivo predavanje. Vstopnine ni!

Iz O evčičih lončnicah priredi predavanje SVD podr. Ljubljana-mesto v sredo, 20. t. m. v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi. Predaval bo g. nadzornik Strelek. Priček bo točno ob 19. uri. Vstop dovoljen vsakomur, izvzemši znamkinike.

Iz Predprodaja vstopnic za predavanje prof. Saša Šantel »Naša noše, njih pomen in uporab« od društva »Naša skrinjat«, ki bo v dvorani franc. konvikta, ki je v prični v frank. pasazi.

Iz Za okrog 20.000 Din asfaltne smole počradene. Tvrdati Res, ki je asfaltirala Aškerčeve ceste, je ostalo precej smole in jo je imela spravljeno na prostem v bližini stavbišča šolski polikliniki. Ta smola je pred tedni začela sumljivo kopneti in v tvarika je imela okrog 20.000 Din skode, ko je prijavila tativno policijo. Police ni mogla najti tatu.

Nedavno je zadnjih 10 mesecov v Ljubljani počradila dva možaka, namazana s sajam. Zemlja sta vrgja na tla, ga dobro namazala in mu vzel 1.400 Din. Orožniki so izsledili napadale.

Sokolsko društvo v Gornji Radgoni prosi vsa sosedna društva in organizacije, da ne primerejo na pustno soboto svojih prireditve, ker je dolodično društvo ta dan za svojo vsakoletno prireditve.

Sokolsko društvo v Gornji Radgoni prosi vsa sosedna društva in organizacije,

da ne primerejo na pustno soboto svojih prireditve, ker je dolodično društvo ta dan za svojo vsakoletno prireditve.

Sokolsko društvo v Gornji Radgoni prosi vsa sosedna društva in organizacije,

da ne primerejo na pustno soboto svojih prireditve, ker je dolodično društvo ta dan za svojo vsakoletno prireditve.

Sokolsko društvo v Gornji Radgoni prosi vsa sosedna društva in organizacije,

da ne primerejo na pustno soboto svojih prireditve, ker je dolodično društvo ta dan za svojo vsakoletno prireditve.

Sokolsko društvo v Gornji Radgoni prosi vsa sosedna društva in organizacije,

da ne primerejo na pustno soboto svojih prireditve, ker je dolodično društvo ta dan za svojo vsakoletno prireditve.

Sokolsko društvo v Gornji Radgoni prosi vsa sosedna društva in organizacije,

da ne primerejo na pustno soboto svojih prireditve, ker je dolodično društvo ta dan za svojo vsakoletno prireditve.

Sokolsko društvo v Gornji Radgoni prosi vsa sosedna društva in organizacije,

da ne primerejo na pustno soboto svojih prireditve, ker je dolodično društvo ta dan za svojo vsakoletno prireditve.

Sokolsko društvo v Gornji Radgoni prosi vsa sosedna društva in organizacije,

da ne primerejo na pustno soboto svojih prireditve, ker je dolodično društvo ta dan za svojo vsakoletno prireditve.

Sokolsko društvo v Gornji Radgoni prosi vsa sosedna društva in organizacije,

da ne primerejo na pustno soboto svojih prireditve, ker je dolodično društvo ta dan za svojo vsakoletno prireditve.

Sokolsko društvo v Gornji Radgoni prosi vsa sosedna društva in organizacije,

da ne primerejo na pustno soboto svojih prireditve, ker je dolodično društvo ta dan za svojo vsakoletno prireditve.

Sokolsko društvo v Gornji Radgoni prosi vsa sosedna društva in organizacije,

da ne primerejo na pustno soboto svojih prireditve, ker je dolodično društvo ta dan za svojo vsakoletno prireditve.

Sokolsko društvo v Gornji Radgoni prosi vsa sosedna društva in organizacije,

da ne primerejo na pustno soboto svojih prireditve, ker je dolodično društvo ta dan za svojo vsakoletno prireditve.

Sokolsko društvo v Gornji Radgoni prosi vsa sosedna društva in organizacije,

da ne primerejo na pustno soboto svojih prireditve, ker je dolodično društvo ta dan za svojo vsakoletno prireditve.

Sokolsko društvo v Gornji Radgoni prosi vsa sosedna društva in organizacije,

da ne primerejo na pustno soboto svojih prireditve, ker je dolodično društvo ta dan za svojo vsakoletno prireditve.

Sokolsko društvo v Gornji Radgoni prosi vsa sosedna društva in organizacije,

da ne primerejo na pustno soboto svojih prireditve, ker je dolodično društvo ta dan za svojo vsakoletno prireditve.

Sokolsko društvo v Gornji Radgoni prosi vsa sosedna društva in organizacije,

da ne primerejo na pustno soboto svojih prireditve, ker je dolodično društvo ta dan za

Tako Praga – kako pa mi?

Praška občina žrtvuje vsako leto okrog 40 milijonov za nezaposlene

Ljubljana, 19. januarja.

Dr. P. Zenki je včeraj dopoldne sprejel ljubljanske poročevalce, ki so ga zaprosili za kratek razgovor, zavedajoč se, da mora novinar sodelovati v najtejnši zvezi s socialističnim delavcem. Naši novinari so ga najprej opozorili na težkočo, ki jih ovirajo pri delu v korist tem napredku socialistične politike pri nas, razen tega so mu pa kot opazovalci socialistične zla na ljubljanskem dnu nekoliko opisali naše socialistične razmere. Predvsem jih je zanimalo, kakšna načela vodijo prasko občino in sploh Českoslovaško v boju z nezaposlenostjo in njenimi posledicami.

LJUBEZEN DO DOMOVINE BUDA — S KRUHOM

Dr. Zenki je na vprašanja novinarev odgovoril v obširni izjavi že izčrpno. Najprej je orisal razvoj socialističnega skrbstva v Pragi, ki je bila do 1. 1921. razdeljena na več samostojnih občin, istega leta pa je bila združena v skupno administrativno telo. Ko je bila razcepjena na več občin, socialističnega skrbstva ni bilo mogoče organizirati po načelu socialistične solidarnosti. Nekatere občine so bile zelo revne in so imeli hkrati največ potreb za socialistične namene, dočim se je v drugih občinah koncentriralo bogastvo vsega mesta, ne da bi te občine kaj prispevale za revnejše. Zato je pomenila združitev vseh občin velik napredok v organizaciji socialističnega skrbstva Prage. Pri tej organizaciji pa občinskega sveta in vodstva, ki ga tvorijo zastopniki vseh strank razen komunistov, nikdar niso vodili strankarski, verski ali kakršniki pristranski oziri; beda terja solidarnost vseh skupin, da se združujejo v prizadavanjih za doseg socijalne pravčnosti ter izboljšanja splošnih socialističnih razmer. Če ihi pa vodi pri tem nacionalizem, je treba reci, da jim narekuje socialistično delo iz ljubnosti do naroda. Ce ljubim narod, to pomeni, da sočustvujem s tlehernim posameznikom in ne le, da bi mi bili pri srcu interesi manjše skupine. Naš nacionalizem pomeni pošteno delo na socialističnem polju, da bi bilo vsem bolje in da bi lahko vsi ljubljani svojo domovino. Ko se govorovi o domovini, naj bi imeli vsi solze v očeh, namreč solze radosti, ker bi se vselej spomnili na to, da je domovina v resnicu njihova mati, ki jim reže kruh. Dobro se pa tudi zavedamo, da je socialistično delo najboljše sredstvo za utrditev miru v državi ter za odpravo usodnih socialističnih trenj.

UKREPI PROTI NEZAPLOSENOSTI

Českoslovaška nima zavarovanja za primer nezaposlenosti, zato pa ima sicer tem bolj izpopolnjen organizacijo podpiranja nezaposlenih in razne socialistične ukrepe, da tega zavarovanja ne pogreša. Zavarovanje za primer nezaposlenosti bi moralno biti organizirano že v normalnih letih pred krizo, da bi lahko začelo poslovati, čim bi nastopila kriza. Pač pa zaposleno delavstvo

vplačuje posebne prispevke v podporne fonde, ki se zbirajo pri strokovnih organizacijah in ki iz njih prejemajo nezaposleni od 10 Kč naprej podpore na dan. Naglastiti je treba, da v te fonde prispeva država velik delež. Pri vodstvu praske občine pa vrlada preprčanje, da ni le dočinkost občine skrbeti za nezaposlene, temveč je to tudi v njenem interesu iz moralnih, ekonomskih in zdravstvenih razlogov. Vsakoz je zlo je izpravljati v začetku. Ako bi občina varčevala na račun nezaposlenih, bi s tem le škodovala same sebi. Beda primaša bolezni in se druge pojave socialistične zve v to terja pozneje ob občine mnogo več žrtv. Zato se ni praska občina nikdar upirala odobritvi izdatkov za socialistične namene, za ustavljajanje socijalnih ustanov, zidanje delavskih hiš, prehranjevanje otrok nezaposlenih itd. Glavni njeni ukrepi v boju proti nezaposlenosti so naslednji:

Občina daje otrokom nezaposlenih delavcev hrano; če vemo, da prejme na dan po 21.000 otrok kosič, kar znesе 45.000 Kč, če iz tega lahko ustvarimo sliko, kako velikopotezno je prasko socialistično skrbstvo. Drugi velo važen ukrep je bil, da so ustvarili za mladino, ki bi sicer trpel zaradi posledic nezaposlenosti, razne ustanove. Organizirali so jo v delovnih četah — ki pa nimajo nič skupnega s hitlerjevskimi delovnimi bataljoni — kjer se jim nudijo primerni pogoci za telesni razvoj in splošno vzgojo. Telovadbe jih uče učitelji vseh televadnih organizacij, tudi soc. demokratične. Ta mladina ni zaprta v taboriščih, temveč prenoveča doma; za svoje delo prejema plačo in hrano. Delejo jih v dve skupini po starosti: v prvi je mladina v starosti od 14 do 18 let, v drugi pa od 18 do 25 let. Druga skupina je zaposlena samo pri gradnji igrišč. Nezaposlenim, ki ne prejemajo dolgov podpore, daje pozimi občina delo od novembra do aprila v tako zvanih kolonijah dela. Izberajo jih dela, ki bi jih sicer ne opravljali, predvsem takšnega značaja, da gre čim več sredstev za mezd. Občina pri tem nič ne izgubi, saj pridobi nove parke, poti itd. Vseh nezaposlenih pa ne morejo zaposliti vedno, temveč le po tri dnevi, da pridejo vse na vrsto. Zdaj jih je zaposlenih 8.300. Razen tega občina nudi delo v posebni skupini nezaposlenim bivšim le-gionarjem.

Praska občina žrtvuje vsako leto okrog 40 milijonov Kč za nezaposlene. Že ta številka nam dovolj jasno pokaže kontrast med našim in praskim socialističnim skrbstvom. Skoraj vse naše občine v svojih proračunih sploh ne računajo na nezaposleni. Velika razlika je med pojmovanjem nezaposlenosti pri nas in na Československem: pri nas časte nezaposlenie vedno v zvezdovem delomrženje in se jih zde ne potrebeni ukrepi proti nezaposlenosti, kar kar da je za vse dela dovolj; na Československem jih pa zelo skrbti, kako bi zaposlili čim več nezaposlenih, da bi se iz njih ne razvili pravi delomrženje.

Praska občina žrtvuje vsako leto okrog 40 milijonov Kč za nezaposlene. Že ta številka nam dovolj jasno pokaže kontrast med našim in praskim socialističnim skrbstvom. Skoraj vse naše občine v svojih proračunih sploh ne računajo na nezaposleni. Velika razlika je med pojmovanjem nezaposlenosti pri nas in na Československem: pri nas časte nezaposlenie vedno v zvezdovem delomrženje in se jih zde ne potrebeni ukrepi proti nezaposlenosti, kar kar da je za vse dela dovolj; na Československem jih pa zelo skrbti, kako bi zaposlili čim več nezaposlenih, da bi se iz njih ne razvili pravi delomrženje.

Merton Hodge: Dež in vihar

Ljubezna igra iz študentovskega življenja je dosegla tudi na našem odru lep uspeh

Ljubljana, 19. januarja

V študentovskem domu gospe Maciejeva v veliki sobi, ki je obenem obedinica, sprejemnica in učilnica, se razvija življenje študentov medicincev v dobi štirih let. Na škotskem smo v gledamo Charlesa Trittona, ko stopa prvič med tovariš kot bruc in ga spremljam dotedaj, ko odhaja zopet domov kot absolvent. Ker ne poznamo medicinskih studij na škotskem, ne vemo, kako šnega pomena je zaključni izpit in ali je treba Trittonu še nadalje kje druge študirati da doseže doktorat in kvalifikacijo za izvrševanje zdravniške prakse. Vsekakor je Tritton vrgleden medicinc, zaslužil si je naše simpatije, kako se vztrajno guli in pili, ima hkratu zaročenko in ljubico, a se da po ničem zmotiti in zbegati, dokler ne doseže svojega medicinskega cilja.

Drugega ticek je veseli Gilbert, ki nikoli ne študira, nepravosten popiva pivo, plesari, prepeva, uganja šale, poseča zavade, a za ženske nima dosti smisla. Določno je že medicinc, pri izpitu je lopnil le v enem predmetu ter je ves srečen, da bo izpit lahko ponovil in še študiral.

Tretji je John, nekako v sredi med gužlem in veseljakom, ki tudi opravi izpit, čeprav ni preveč bister in vsaj glede mo-

dernih plesov še prav konservativnega okusa.

Tu pa je še četrta, dr. Paul, po krvi Francoz, ki nam pove, da je »Francoz ali vse življenje zaljubljen ali pa nikoli ter da po njegovem prepravljanju življenje brez ljubni sploh ni vredno piškavega oreha«. Ta dr. Paul ima za prijateljico lepo in blisko Anne, mlado kiparko, pa jo odstopi Trittonu. Anne se zaljubi v Trittona, prihaja k njemu, a Tritton prihaja k Anne v atelje štiri leta, čeprav je Anne z nekom zaročena in čeprav je Tritton doma zaročen z Jill, srčano lahkomiselnico, ki bi najraje vedno plesala s lepotičila.

Jill se sicer doma tolazi z Rogerjem a postane ji končno vendar dolgočas po Charlesu. Vabi ga s seboj na ples, a Charles ne utegne, ker se mora guliti; tako odide sama z Bogerjem in veselim Gilbertom. Charlesa pa medtem poseti Anne; Jill se nenašoma vrne že z malo opico, in ker ima Roger s seboj šampanjko, se iz ježe in ljubosumnosti opija in docela. Z bridkostjo v srcu, vendar cincino objestna odide z Rogerjem. Tako je med Jill in Charlesom konec, a ko je — vsekakor po daljši dobi, ki preteče v premoru — Charles absolviral svoje študije, se poslovil od njega

do srednjih let.

Wellsovo ljubezno zgodovino je treba pazijo prebrati, da si človek lahko ustvari o njej pravno sodbo. Ne gre za zgodovinsko delo v novišem času, smemo po pravici šteeti prevod in založbo slovitega H. G. Wellsa vseh zgodovinskih delov, ki jih je založil Milene Mohoričevé. Prvi del tega obširnega, vse glavne dogodek v nehanju človeka na zemlji obsegajočega dela, je pravkar izšel. Dva enaka obsežna dela izideta še letos, drugi v juniju, tretji pa v novembrov. To slove zgodovinsko delo je založila založba »Modra ptica« v Ljubljani in ni treba poznati naših tehnih razmer, da mora človek priznati, da ji gre za njen trud in veliko žrtve polno priznanje.

H. G. Wells je izdal svoje zgodovinsko delo prvič leta 1920, in že takrat je vzbudil z njim po vsem svetu zasluženo pozornost. Ljudje so navdušeno segali po Wellsovi »Svetovni zgodovini«, kritiki so pisali o njej obširne članke, pole ne pojavile in priznana. Takoj so začeli knjige prevajati v tuje jezike in zanimivo je, da so bili Japonci med prvimi, ki so dobili njen prevod. Pozneje so izhajale vse novo izpopolnjene in popravljene izdaje. Zadnja je izšla v Angliji leta 1932 kot najpopolnejša, znana razlikujejoča se od prejšnjih. Po tej izdaji smo dobili zdaj prevod »Svetovne zgodovine« tudi Slovenci in tako da je naš prevod eden najpopolnejših.

Wellsovo ljubezno zgodovino je treba pazijo prebrati, da si človek lahko ustvari o njej pravno sodbo. Ne gre za zgodovinsko delo v novišem času, smemo po pravici šteeti prevod in založbo slovitega H. G. Wellsa vseh zgodovinskih delov, ki jih je založil Milene Mohoričevé. Prvi del tega obširnega, vse glavne dogodek v nehanju človeka na zemlji obsegajočega dela, je pravkar izšel. Dva enaka obsežna dela izideta še letos, drugi v juniju, tretji pa v novembrov. To slove zgodovinsko delo je založila založba »Modra ptica« v Ljubljani in ni treba poznati naših tehnih razmer, da mora človek priznati, da ji gre za njen trud in veliko žrtve polno priznanje.

Ob eni je prisel markiz de Villenoys. Stari diplomat je predebro poznal grofico, da bi mu bilo treba še pojasnjevati da nekaj ni v redu. En sam pogled mu je odkril resen položaj in brez ovinkov je vprašal: — Kaj se vam je pa zgodilo, draga prijateljica?

Namenuje da bi priznala svoje muke, odkrila svojo nesrečo, povedala odkritko, da so se oglasili v nji dvomi, se je komtesa ustrnila. Zdelo se ji je, da bi prva beseda, ki bi jo izgovorila vprito markiza, prikljicala katastrofo. Zato je sklenila molčati, zaneseti se samo nase, utajiti strahopetno vse, da bi se še mogla naslajati ob licemerstvu tistega, ki ga je tako ljubila. Toda njeno oklevanje ni trajalo dolgo. Kriji je pritisnila v obraz, oči so se ji zaiskrile in z drhtecim glasom je odgovorila:

— Strašen sum se je oglasil v meni, da je moja sreča izgubljena, da me mož varata in zapuščata.

In v eni sliki je jela pripovedovala svojemu staremu prijatelju o čudnem Armandovem odhodu bas v trenutku, ko so se zbirali povratniki gostje, o brzojavki, ki ga je nujno klicala z doma, o pjetem nemudem povratniku, o razburjanju med

gledališču predstavo in o zadregi, ko ga je obisk-

tadi Anne. Zakaj ona mora k svojemu zaročenemu. Ne poznamo ga in ga nikoli ne vidimo, a gotovo so njegove pravice na Anne že večje. Pa tudi Charles se brž odpelje domov k smrtno bojni materi. Zdaj je, bi misli, vsega konec, le življenje v študentovskem domu teče daleč. Veseli so nov neroden, a simpatičen bruc. Toda nezadoma se vrneta tudi Charles in Anne in menda zdaj bo resnično vse v redu med njima. In ker smo na Škotskem, neizpremenjeno dalje deluje in vihar, ljudje pa dalje neprestano nosijo dežne plašče in galode.

Iz neke Shakespeareove pesmi, ki jo na Škotskem kaže prav dobro poznajo, je vzet naslov te igre v treh dejanjih ali šestih stikah. Zares je polna ljubezni prizorov, prijetnega zabavnega ali mehko čustvenega dejanja, živih mladih vesovskih idealističnih zajetih, zelo simpatičnih oseb ter zelo hvaljene vlog. Brez problemov, brez sodobnih križev v težav, brez razburjanja in konfliktov teče krotko dejanje kakor nekaj zastareli ženski roman, ki ga je nekdo dramatiziral. Pa je igro napisal Merton Hodge za angleški solidni konzervativni okus. Človeku je, kakor bi skril topel čaj presladkanih kamilic. In gledališča je bilo polno zadovoljnih gledalcev in gledalk, ki so hvaljene ploskali. Saj izpremena krajsa nam čas!

Edina stara oseba je gospa Maciejeva, menda škotska tolerantna dijaška gospodinja, originalen tip, ki jo je Nablocka uremčila s svojo igro in masko pač tudi sebi, ne le nam na resnično zabavo. Kot živo srebro je bil Sancinov Gilbert, sohnčen deček, ki ga moraš ljubiti in ki si je kot plešalec, zlasti pa komičen pevec zasluzil speciale aplavz. Prav dober je Potokarjev John, ki je iznova dokazal, da se ta naš igralec uveljavlja zmerou lepše. Odličen Charles Tritton je Jan in njegova kreacija živa, zelo simpatična. Prav prijetna osebnost je dr. Paul Debevc, ki se mu poredki smeh in svetla govorica zelo podajata. Anne Severjeva je izredno ugodno učinkovala s fino zadrževanjem in nobesnim nastopanjem, Jill pa je Antek Severjeva, kakor ustvarjena za vlogo: vseeno težko in kočljivo pjanost s končno bridkostjo je igrala presentativno naturno in dovolj diskretno. Rogerja je dal simpatično Drenovec, a novega bruca z glijivo realistikom Planecki.

Režiser C. Debevc je ustvaril prijetno domačnostno igrišče. F. G.

Wellsova „Svetovna zgodovina“

Ljubljana, 19. januarja

Nas Slovencev je premašlo in tudi gospodarsko smo mnogo prešibki, da bi se mogli na knjižnem trgu, v založništvu, razmazhati svoji kulturni stopnji primerno. Vendar pa vidimo tudi na tem polju mnogo prizadevanja in za naše skromne raznere tudi mnogo lepih uspehov. Med najlepše kar smo jih dosegli v novejšem času, smemo po pravici šteeti prevod in založbo slovitega H. G. Wellsa vseh zgodovinskih delov, ki jih je založila založba »Modra ptica« v Ljubljani in ni treba poznati naših tehnih razmer, da mora človek priznati, da ji gre za njen trud in veliko žrtve polno priznanje.

Takoj so začeli knjige prevajati v tuje jezike in zanimivo je, da so bili Japonci med prvimi, ki so dobili njen prevod. Pozneje so izhajale vse novo izpopolnjene in popravljene izdaje. Zadnja je izšla v Angliji leta 1932 kot najpopolnejša, znana razlikujejoča se od prejšnjih. Po tej izdaji smo dobili zdaj prevod »Svetovne zgodovine« tudi Slovenci in tako da je naš prevod eden najpopolnejših.

Wellsovo ljubezno zgodovino je treba pazijo prebrati, da si človek lahko ustvari o njej pravno sodbo. Ne gre za zgodovinsko delo v novišem času, smemo po pravici šteeti prevod in založbo slovitega H. G. Wellsa vseh zgodovinskih delov, ki jih je založil Milene Mohoričevé. Prvi del tega obširnega, vse glavne dogodek v nehanju človeka na zemlji obsegajočega dela, je pravkar izšel. Dva enaka obsežna dela izideta še letos, drugi v juniju, tretji pa v novembrov. To slove zgodovinsko delo je založila založba »Modra ptica« v Ljubljani in ni treba poznati naših tehnih razmer, da mora človek priznati, da ji gre za njen trud in veliko žrtve polno priznanje.

Ob eni je prisel markiz de Villenoys. Stari diplomat je predebro poznal grofico, da bi mu bilo treba še pojasnjevati da nekaj ni v redu. En sam pogled mu je odkril resen položaj in brez ovinkov je vprašal:

— Rad bi vedel, kaj prav za prav želite?

Na to vprašanje je grofica de Fontenay izpremenila izraz svojega obraza in odgovorila z drhtecim glasom: